

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN) ترکیبی یا مجازی

دانشکده: بهداشت	گروه آموزشی: بهداشت عمومی	مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی بهداشت عمومی
نام درس: اصول و مبانی جامعه شناسی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری
پیش نیاز: ندارد	روز و ساعت برگزاری کلاس: دوشنبه ۱۰-۸	مکان برگزاری: دانشکده بهداشت اوز - مجازی
مسئول برنامه: دکتر راضیه ذوالقدر	شماره تماس دانشکده: ۵۲۵۱۹۲۷۲	آدرس پست الکترونیکی: raziezolghadr@yahoo.com
مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر راضیه ذوالقدر	شماره تماس دانشکده: ۵۲۵۱۹۲۷۲	آدرس پست الکترونیکی: raziezolghadr@yahoo.com
تهیه و تنظیم: دکتر راضیه ذوالقدر	تاریخ تدوین/ بازنگری: ۱۴۰۰/۶/۱	

معرفی درس:

آشنائی دانشجویان با مفاهیم کلی جامعه شناسی و روشهای مطالعه تاثیر و کنش متقابل جامعه و پدیده های اجتماعی از یک سو و تغییر رفتار از سوی دیگر بمنظور درک بهتر مسائل اجتماعی و ارائه خدمات بهداشتی به تناسب نیازهای جامعه.

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

- ۱) مفهوم جامعه شناسی و جامعه شناسی پزشکی : تعریف از دیدگاههای مختلف
- ۲) تاریخچه جامعه شناسی و جامعه شناسی پزشکی
- ۳) مفاهیم و اصطلاحات جامعه شناسی
- ۴) مفهوم فرهنگ و فرهنگ سلامت
- ۵) نقش فرهنگ و فرهنگ پذیری در سلامت
- ۶) نهادهای اجتماعی
- ۷) نقش نهادها
- ۸) گروه اجتماعی
- ۹) طبقه اجتماعی
- ۱۰) موسسات اجتماعی
- ۱۱) مفهوم ارزش و اهمیت آن در سلامت
- ۱۲) جامعه شهری - جامعه روستایی
- ۱۳) علل اجتماعی بیماریها
- ۱۴) مبانی و الگوهای اجتماعی بیماریها
- ۱۵) مفهوم دگرگونی و تغییر در جامعه شناسی
- ۱۶) مفهوم طبقه و خرده فرهنگ
- ۱۷) مدل های بیماری

❖ هدف کلی

مفهوم جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی پزشکی: تعریف از دیدگاه‌های مختلف

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- جامعه‌شناسی را از دیدگاه‌های مختلف تعریف کند.
- جامعه‌شناسی پزشکی را از دیدگاه‌های مختلف تعریف کند.

❖ هدف کلی

تاریخچه جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی پزشکی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- تاریخچه کلی جامعه‌شناسی را بیان کند.
- نحوه پیدایش جامعه‌شناسی پزشکی را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

مفاهیم و اصطلاحات جامعه‌شناسی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- مفاهیم و اصطلاحات رایج در جامعه‌شناسی را نام برده و توضیح دهید.
- جامعه‌شناسی سلامت و بیماری را نام برده و توضیح دهید.

❖ هدف کلی

مفهوم فرهنگ و فرهنگ سلامت

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- فرهنگ را تعریف کند
- مفهوم فرهنگ سلامت را توضیح دهد.
- انواع فرهنگ را نام برد.

❖ هدف کلی

نقش فرهنگ و فرهنگ پذیری در سلامت

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- نقش فرهنگ در سلامت و بیماری را توضیح دهد.

- فرهنگ پذیری را تعریف کند.

❖ هدف کلی

نهادهای اجتماعی

❖ اهداف اختصاصی

- نهادهای اجتماعی رایج در جامعه را نام برد .
- کارکرد نهادهای اجتماعی جامعه را تشخیص دهد.
- پایگاه نهادهای اجتماعی را معین نماید.
- مظاهر خارجی نهادها را تشخیص دهد.

❖ هدف کلی

نقش نهادها

❖ اهداف اختصاصی

- دانشجو در پایان دوره باید بتواند:
- نقش نهادها در سلامت و بیماری را تبیین کند.

❖ هدف کلی

گروه اجتماعی

❖ اهداف اختصاصی

- دانشجو در پایان دوره باید بتواند:
- انواع گروهها را نام برد .
 - نقش گروهها در سلامت و بیماری را تبیین کند.

❖ هدف کلی

طبقه اجتماعی

❖ اهداف اختصاصی

- دانشجو در پایان دوره باید بتواند:
- طبقه اجتماعی را تعریف کند.
- چگونگی طبقه بندی افراد در جامعه را مشخص سازد.
- اهمیت طبقه اجتماعی را در سلامت تبیین کند.

❖ هدف کلی

موسسات اجتماعی

❖ اهداف اختصاصی

- دانشجو در پایان دوره باید بتواند:
- موسسات اجتماعی را نام برد.
 - کارکرد موسسات اجتماعی در سلامت را بیان نماید.

❖ هدف کلی

مفهوم ارزش و اهمیت آن در سلامت

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- ارزش را تعریف کند.
- هنجار و ناهنجاری در جامعه را تشخیص دهد.
- اهمیت ارزش یا هنجار را در پیشگیری از بیماریها تبیین کند.

❖ هدف کلی

جامعه شهری - جامعه روستایی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- جامعه شهری و روستایی را از نظر توزیع بیماریها تبیین کند.
- ویژگی های جوامع شهری و روستایی را از نظر سلامت و بیماری توضیح دهد.

❖ هدف کلی

علل اجتماعی بیماریها

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- مولفه های اجتماعی سلامت را تشخیص دهد.
- میزان و نقش هر یک از مولفه ها را در ایجاد بیماری توضیح دهد.
- دیدگاههای مختلف در مولفه های اجتماعی سلامت را تبیین کند.

❖ هدف کلی

مبانی و الگوهای اجتماعی بیماریها

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- مفاهیم مبانی اجتماعی بیماری را بیان کند.
- انواع الگوهای اجتماعی بیماری ها را نام برد.

❖ هدف کلی

مفهوم دگرگونی و تغییر در جامعه شناسی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- دگرگونی و تغییر در جامعه شناسی را تعریف کند.
- انواع دگرگونی را نام برده و نقش آن در ایجاد سلامتی و بیماری توضیح دهد.

❖ هدف کلی

مفهوم طبقه و خرده فرهنگ

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- طبقه را تعریف کند.
- خرده فرهنگ را تعریف کند.
- چگونگی پیدایش خرده فرهنگ و طبقات و نقش آنها را در سلامت تفسیر کند.

❖ هدف کلی

مدل های بیماری

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

انواع مدل های بیماری را توضیح دهد.

دیدگاههای مختلف مدل های بیماریها را بیان کند.

مدل های مختلف بیماری را مقایسه کرده و مورد نقد و بررسی قرار دهد.

❖ روش آموزش

ترکیبی □ مجازی ■ حضوری □

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی:

▪ اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر و با استفاده از نرم افزارهایی شامل سامانه نوید

❖ منابع درسی :

آیا کتاب /مقاله خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ ■ بلی □ خیر

• در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصل های مشخص شده برای مطالعه	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
فصل مربوط به الگوها و مدل های بیماریها	جامعه شناسی پزشکی آرمسترانگ ترجمه احمد خزاعی - محمد توکل - سازمان بهزیستی کشور، ۱۳۸۷، اول
فصول مربوط به مبانی جامعه شناسی	جامعه شناسی پزشکی منوچهر محسنی، طهوری، ۱۳۹۴، آخرین چاپ

نحوه دسترسی دانشجویان به مقاله	مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات

- در صورتی که در نظر دارید جزوه یا هر نوع محتوای دیگری (مانند فیلم، مجموعه اسلاید و ...) علاوه بر کتاب فوق یا به تنهایی به عنوان منبع درسی به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات آن را ذکر کنید و

نوع محتوا*	مشخصات شامل عنوان و مؤلفین / تهیه‌کنندگان	توضیحات	آماده بودن فایل برای بارگذاری**

فایل آن را ضمیمه نمایید:

* منظور اسلاید پاور پوینت، جزوه، فیلم آموزشی، محتوای بارگذاری شده بر روی سامانه‌های دیگر دانشگاه و ... است.

- در صورتی که در نظر دارید محتوای دیگری (مانند کتاب، مجموعه اسلاید، جزوه و ...) را به عنوان منبع مطالعه بیشتر به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات کامل آن را ذکر کنید. (در سامانه قسمتی جداگانه برای این موارد در نظر گرفته شده است).

- ۱.....
- ۲.....
- ۳.....
- ۴.....

❖ آزمون های خود ارزیابی

۱. آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته‌اید؟ بلی خیر
- در صورت وجود تعداد و نوع خودآزمون‌ها را ذکر کنید.

شماره	عنوان آزمون	نوع آزمون	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت ارائه باز خورد به تکالیف
مثال	آزمون مبحث نیازسنجی در برنامه درسی	تستی چهار جوابی	از ۹۹/۷/۱۴ تا ۹۹/۷/۲۰	تا تاریخ ۹۹/۷/۲۴

❖ تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت فیدبک دادن مدرس	هدف از ارائه تکلیف
مثال	تکلیف اول کلاسی	در این تکلیف در یک پاراگراف کوتاه شرح دهید که مفهوم این عبارت چیست؟ "برنامه‌های درسی زیادی به صورت هم‌زمان به وجود آمده‌اند. تمام این برنامه‌ها باید همگرا و همسان شوند." در مورد کوریکولوم رشته پزشکی (یا اگر آشنایی شما کافی نیست کوریکولوم رشته خودتان) مصادیقی برای موارد زیر ذکر نمایید: برنامه درسی رسمی و غیر رسمی، برنامه درسی مخفی، برنامه درسی طراحی شده، آموزش داده شده و مورد سنجش واقع شده و برنامه درسی بی اثر	تا ۹۹/۷/۱۲ ۹۹/۷/۲۳	۹۹/۷/۲۷	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۱	تکلیف اول کلاسی	هر کدام از دانشجویان ۳ سوال در رابطه با مفاهیم و اصطلاحات جامعه‌شناسی همراه با پاسخ صحیح طرح کنند	تا ۱۴۰۰/۷/۵ ۱۴۰۰/۷/۱۹	۱۴۰۰/۸/۳	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۲	تکلیف دوم کلاسی	هر کدام از دانشجویان یک پاراگراف در رابطه با نهادهای اجتماعی توضیح دهند.	تا ۱۴۰۰/۷/۲۶ ۱۴۰۰/۸/۱۰	۱۴۰۰/۸/۲۴	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک

مفاهیم مربوطه					
مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه	۱۴۰۰/۹/۱۵	تا ۱۴۰۰/۸/۱۷ ۱۴۰۰/۹/۱	هرکدام از دانشجویان یک پاراگراف در رابطه با طبقه اجتماعی توضیح دهند.	تکلیف سوم کلاسی	۳
مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه	۱۴۰۰/۱۰/۶	تا ۱۴۰۰/۹/۸ ۱۴۰۰/۹/۲۲	هرکدام از دانشجویان ۴ تفاوت اساسی جامعه شهری و روستایی را شرح دهند.	تکلیف چهارم کلاسی	۴

▪ تکالیف طول ترم

▪ پروژه درسی

۱. آیا برای درس خود پروژه پایان ترم / میان ترم در نظر گرفته‌اید؟ بلی خیر

در صورت پاسخ مثبت شرح مختصر و هدف از ارائه آن را بنویسید:

.....

.....

❖ سایر فعالیت های یادگیری

در سامانه امکان فعال سازی اتاق بحث (غیرهمزمان)، وجود دارد. اگر در طراحی و هدایت مباحثه دقت کافی انجام شود می-تواند به پرورش تفکر انتقادی در دانشجویان کمک زیادی نماید. در صورت تمایل به استفاده از این امکان موارد زیر را تکمیل نمایید:

▪ اتاق بحث (فورم)

موضوع بحث:

.....

.....

.....

❖ ارزشیابی دانشجویان

بارم نمره	موارد ارزشیابی
۵نمره	آزمون میان ترم
۱۰ نمره	آزمون پایان ترم
۲نمره	شرکت فعال در کلاس و حضور و غیاب
۳ نمره	تکالیف و سایر فعالیت ها

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی مطابق قوانین آموزشی
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس مطابق قوانین آموزشی

جدول زمانبندی درس اصول و مبانی جامعه شناسی

تاریخ ارائه	ساعت ارائه	موضوع جلسه	مدرس	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
۱۴۰۰/۶/۲۲	۸-۱۰	مفهوم جامعه شناسی و جامعه شناسی پزشکی : تعریف از دیدگاههای مختلف	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۶/۲۹	۸-۱۰	تاریخچه جامعه شناسی و جامعه شناسی پزشکی	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۷/۵	۸-۱۰	مفاهیم و اصطلاحات جامعه شناسی	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۷/۱۲	۸-۱۰	مفهوم فرهنگ و فرهنگ سلامت	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۷/۱۹	۸-۱۰	نقش فرهنگ و فرهنگ پذیری	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت،	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف،

حضور و غیاب	اینترنت، سامانه نوید			در سلامت		
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	نهادهای اجتماعی	۸-۱۰	۱۴۰۰/۷/۲۶
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	نقش نهادها	۸-۱۰	۱۴۰۰/۸/۳
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	گروه اجتماعی	۸-۱۰	۱۴۰۰/۸/۱۰
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	طبقه اجتماعی	۸-۱۰	۱۴۰۰/۸/۱۷
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	موسسات اجتماعی	۸-۱۰	۱۴۰۰/۸/۲۴
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	مفهوم ارزش و اهمیت آن در سلامت	۸-۱۰	۱۴۰۰/۹/۱
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	جامعه شهری - جامعه روستایی	۸-۱۰	۱۴۰۰/۹/۸
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	علل اجتماعی بیماریها	۸-۱۰	۱۴۰۰/۹/۱۵
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	مبانی و الگوهای اجتماعی بیماریها	۸-۱۰	۱۴۰۰/۹/۲۲
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	مفهوم دگرگونی و تغییر در جامعه شناسی	۸-۱۰	۱۴۰۰/۹/۲۹

آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	مفهوم طبقه و خرده فرهنگ	۸-۱۰	۱۴۰۰/۱۰/۶
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	مدل های بیماری	۸-۱۰	۱۴۰۰/۱۰/۱۳